

Maj 2024

9 maj

Långkalsonger på igen

Det blev kallt igen och det har inte varit så trevligt att vara ute senaste tiden, men vi har ändå fått litet gjort.

Det är trots det kalla vädret 10 grader i jorden, så för 4-5 dar sen satte vi potatis.

Potatislandet var så igenväxt av brännässlor och annat ogräs så det gick knappt att se att det var ett potatisland. Det tog en hel dag för mej att rensa upp det. Sen tog Björne traktorn och hämtade tre skopor välbrunnen fårgödsel/gammalt hö från gödselstacken och jag krattade ut den över landet. Sen la jag ut de förgrodda potatisarna i 13 rader med 7 potatisar i varje. Jag hade 90 potatisar av förra årets skörd, så det räckte precis – eller nästan precis – det fattades en.

Bara tre dar senare har blasten börjat titta upp.

Jag har planterat om alla paprikaplantor i litet större krukor och även de största tomatplantorna. Paprikorna har löss, som vanligt, och jag har sprutat med såplösning. Bladen har skrynklats ihop sig och dom ser inte så fina ut. Jag ska bära ut dom och spola med trädgårdsslangen några gånger. Lössen brukar försvinna när man sätter ut plantorna i växthuset där det finns litet spindlar och andra lusätare, så det ordnar sig nog. Tomplantorna ser fina ut tycker jag. Dom ska flytta ut i växthuset nästa vecka.

Igår var det bara 4 plusgrader på dagen. Vi städade ut vinterbädden ur hönshuset. Den var så dammig av all lera som hönsen drar in från hönsgården. Ströet som innehåller en del gödsel, la vi i trädgårdskomposten. Jag brukar alltid lägga gödsel från hönshuset där, så kompostjorden blir näringsrik och fin. Sen sådde jag gurkor, 5 olika sorter, och satte dom på värmematta, 25 grader, för att dom ska börja gro snabbare.

Vi klippte fåren i början på veckan. Dom börjar bli gamla nu så Får-Janne var bussig och klippte dom stående. Jag är rädd att dom gamla tanterna kan bli halta om man ska brottas med dom för att sätta dom på ändan som man brukar när man klipper. Men det blir krångligt att komma åt under magen så vi sa att han inte behövde göra det utan vi skulle göra det själva. Vi har tagit litet i taget och två och ett halvt får är färdigklippta av totalt fyra. Det ska bli varmare både på dagarna och nätterna nästa vecka, så kanske klipper vi färdigt imorgon bitti och sedan släpper dom i hagen så dom får vara ute på nätterna också. Hittills har vi tagit in dom över natten.

Jag har sått morötter, palsternacka, svartrot, ringblommor och satt den sista matlöken. Jag trodde att jag hade köpt röd sättlök, men när jag tittade närmare var det röd schalottenlök. Nu har jag satt 250g vardera av silverlök och schalottenlök, 500g av gul lök och 750g av röd lök. Det borde räcka. Eller borde jag sätta 250g till av gul lök kanske ... förra årets skörd håller ju på att ta slut redan nu, i maj... Vitlöken har grott nästan till 100% och blasten ser kraftig och fin ut. Jag har bäddat in plantorna med gammalt torrt gräsklipp som jag täckt landen med över vintern – inget ogräs och en massa feta maskar – precis som man vill ha det! Kålplantorna är avhärdade och väntar på att planteras ut i odlingslådorna.

Igår la jag om pepparroten som jag planterade för två år sedan, tror jag. Den hade växt sig väldigt lång. Vi rensade ogräs och gödslade och sen skar jag av mindre bitar och planterade, i hopp om att dom ska börja gro och bilda nya plantor. Resten ska vi äta upp. Jag brukar göra pepparrotsgrädde med havrefraiche. Det är ett gott tillbehör till allt möjligt. Pepparrotssås är också gott. Pepparrot lär vara virusdödande sägs det, så det borde man äta mer av i dessa tider. Det går utmärkt att frysa pepparrot och sedan riva den i fruset tillstånd.

Idag har jag mest varit inne. Jag har städad i kylskåpet och vi har gjort "tabberas" som Pippi Långstrump kallade det, dvs tömt en massa burkar. Jag har kokat två stora grytor med pumpasoppa, typ 8 liter. Till den använde jag gul lök som nu börjar bli litet mjuk, äpplen, och tärnad pumpa som jag hade i frysen. Och så vitlök förstås – allt från egen skörd.

I höstas provade jag att "konservera" krusbär i vatten. Man tar bara bort blomfnaset, lägger bären i en burk och häller på vatten och förvarar svalt. Jag gjorde två burkar i somras. Ingen har möglat. I den ena burken hade bären jäst och smakade alkohol – den kastade jag. I den andra burken hade dom inte jäst. Men jag tror att man ska äta dom tidigare, inte efter typ 9 månader, för då hinner dom bli mosiga i konsistensen. Jag smaksatte pumpasoppan med krusbären, för det behövs litet syra i soppan. Vi hinner inte äta upp alla krusbär direkt från busken på sensommaren, så jag ska prova igen att konservera i vatten, och äta tidigare. Jag har fyra påsar kvar i frysen. Jag

kokar kompott med kanel och vanilj, sötad med honung. Det är gott till morgongröten.

Det börjar bli dags att ta hand om de grönsaker som finns kvar i jordkällaren. Potatisen har inte börjat sätta grodd ännu. Det är ovanligt, men väldigt bra eftersom det finns mycket kvar. Vi får äta så mycket vi orkar nu. Sen tänker jag göra potatisgratäng och frysa ner i portionslådor. Jag ska prova att syra potatis och det går även bra att frysa ner hela råa potatisar. När man sen ska koka dom stoppar man dom frusna direkt ner i kokande vatten. Potatismos blir faktiskt bättre på frusen potatis än på rå, tycker vi. Jag har borstat och ansat dom sista morötterna och lagt dom i vatten. Då blir det lätt att äta upp dom vartefter. Vi har massor av röda och vita betor kvar i jordkällaren, och även kokta och tärnade i frysen. Vi äter rödbetssallat med rödlök, hemgjord majo och havre fraiche. Det är gott. Jag ska syra rödbetor till rödbetsketchup och använda vitbetorna till en mjuk kaka med kanel och kardemumma som jag brukar baka. Det ska egentligen vara riven sötpotatis i den, men vitbeta går lika bra. Jag äter ett äpple till frukost varje morgon, men jag kanske inte hinner äta upp alla. Då kärnar jag ur dom och fryser ner i klyftor för senare behov. Litet kålrabbi har vi också kvar och ett pyttelitet huvud av röd spetskål. Vi plockar späd kirskål, svalört, piplok, rucola och gräslök som redan kommit upp. Det är fint tillskott i mathållningen.

Jag har provat tidigare att göra mjöl av ekollon. Dom innehåller mycket bitterämnen, så man måste laka ur dom i vatten innan man torkar dom och mal till mjöl. Lakningen och skalandet är tidskrävande och meckig, men mjölet blev gott till småkakor. Det var enormt mycket ekollon i höstas och många har klarat vintern utan att bli förstörda. Skalen har spruckit upp och det är lätt att skala dom. Och det konstiga är att dom inte smakar beskt. Det verkar som om de lakats ur naturligt under vintern av snö och regn. Praktiskt! ☺ Jag ska försöka hinna plocka litet fler.

16 maj

Långa trädgårdsdagar i strålende solsken och värme

Vi har haft underbart väder hela veckan och jag har mest jobbat i trädgården.

Jag har sått bondbönor och gråärter på friland och dom har redan kommit upp.

Jag har burit ut nästan alla sådder från odlingsrummet och dom flesta står nu ute under fiberduk för att avhärdas. Värmekrävande växter som majs och tomater står kvar i växthuset. Vi har släpat ut alla stora urnor. Dom är så tunga att man måste köra med pirra och Björne hjälper mig för jag kan omöjligt orka lyfta krukorna själv. Dom är avhärdade och klara. Kvar i odlingsrummet står små plantor av meloner och sikkimgurka, litet basilika och några sticklingar av fuchsia och hibiskus, men dom ska nog ut i växthuset imorgon.

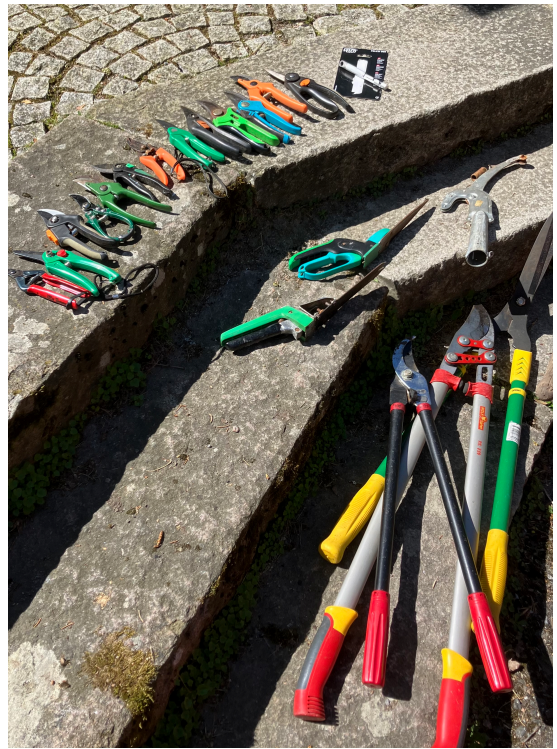
Jag har sått 5 olika sorters gurka, squash och pumpa som står på värmematta, 28 grader, för att gro bättre. En del har grott redan och ska också flytta ut i växthuset.

Imorgon hoppas jag börja plantera ner tomatplantor i sina hinkar. Jag tänkte sätta körsbärstomater, som mognar tidigast, i varmväxthuset och om vädret verkar stabilt kanske jag vågar plantera ut tomater i kallväxthuset också. Jag har inte tänkt sätta några tomater på friland i år, för dom får alltid brunröta.

Jag har en oändlig mängd gamla slöa sekatörer. Istället för att köpa nya har jag investerat i ett slipstål. Får se hur det funkar. Med tanke på att jag har ungefär 100 rosbuskar som ska beskäras nu på våren, så behövs det vassa sekatörer. Jag har ju några att öva på

Idag har jag planterat ut broccoli och röd spetskål. Grön spetskål och grönkål kom ner i jorden för någon dag sedan, så nu är det bara savojkål och kålrabbi kvar på kålfronten.

Igår ringde min snälla granne och frågade om jag ville ha ett par aubergineplantor. Jag har aldrig lyckats särskilt bra med aubergine, men jag gör ett nytt försök. Hon kom med två fina plantor, nästan 50 cm höga som hon sått redan i december. Den ena hade till och med en liten frukt! Jag kanske har sått för sent förr om åren. Det kan vara därför jag bara fått någon enstaka liten frukt.

Vi har klippt det sista på fåren, och släppt ut dom på bete, även under natten. Vi har haft 8-9 grader varmt på nätterna, så det går ingen nöd på dom. Men första kvällen bräkte dom och undrade varför dom inte fick komma in. Om jag inte hade sagt stopp hade dom nog övertalat husse så att dom hade fått sova inne. 😊

31 maj

Full rulle i grönskan

Jag har haft fullt upp dagarna i ända och inte hunnit skriva i trädgårdskalendern på ett tag.

Eftersom april och början av maj var kalla var ramlöken sen i år. Vi åkte till vårt favoritställe (där ortsbefolkningen skämtsamt säger att det finns så mycket huggorm... Dom vill behålla det gröna guldets för sig själva☺) Vi plockade en kasse som vägde 1 kg. Det räcker för vår årsförbrukning.

Man kan plocka späda humleskott och tillaga som sparris. Man kallar det fattigmannssparris. Vi provade, men jag kan inte säga att det var någon delikatess precis. Kul ändå att prova.

Jag har krattat klart nu, förutom en stor lövhög som ska flyttas till lövkomposten. Men den ligger undanskymd så det får bli när jag hunnit med det som är mer bråttom. Fjällkvannen och temynta har dött under vintern, men libbstickan frodas desto mer.

Alla tomatplantor är utsatta i växthusen. Jag har bestämt mig för att inte ha några tomater på friland i år, för jag får alltid brunröta på dom som står på friland trots att jag har flera hundra meter mellan växthus och potatisland. Sen är det risk att det sprider sig in i växthusen. Jag hade 74 plantor i år och trodde inte att jag skulle få plats med alla. Men när jag gett bort 10 plantor fick jag plats med resten i mina tre växthus, sånär som på två ampeltomater som får stå i kruka uppe vid huset. Det är nog ca 100 meter från växthusen så det borde inte vara någon fara att brunröten sprider sig dit ifall ampeltomaterna drabbas.

Alla melonplantor har också fått plats i växthusen och minigurkor, Sikkim-gurka och melongurka är utplanterade i växthuset. Jag har massor av paprikaplantor och tänker prova att odla en del i hinkar i växthus och resten i odlingsstunnel.

Jag har satt ner dom flesta förödlade plantorna i jorden och tömt odlingsrummet. Resten står under fiberduk för att avhärdas. Förra året satte jag ut gurkorna för tidigt och många frös bort. Då bestämde jag att jag aldrig mer skulle chansa och sätta ut dom före nationaldagen. Men vi har haft runt 25 grader varenda dag senaste veckorna och över 10 grader de flesta nätter. Så jag tänker sätta ut både gurkor, pumpor och squash. Skulle det mot förmodan bli frost får jag väl gräva upp dom igen och ta in dom.

Bondbönor, mörghärter, brytsockerärt och åkerbönor har kommit upp. Morötterna har kommit upp men sniglarna har ätit upp alltihop så jag får så om. Palsternacka har inte grott alls, trots att jag sådde eget färskt frö från förra året. Jo förresten. Den har självsått sig så några fina palsternackor växer på gången där palsternackan stod förra året. Jag sådde två rader svartrot och det kom upp några plantor, men sen har sniglarna ätit upp det mesta, trots att jag jagar sniglar på kvällarna.

Tre odlingslådor med jordgubbar växer så det knakar och blommar för fullt. Plantorna i den fjärde lådan har tynat bort så dom har jag grävt bort. Potatisen växer bra och ska snart kupas. Matlöken växer bra och vitlöken växer fantastiskt bra. Har aldrig sett maken faktiskt. Nästan varenda klyfta som jag satte i höstas har grott och plantorna är stora och kraftiga. Och jag som satte extra mycket för att det grodde så dåligt förra säsongen...

Vi har föryngringsbeskurit halva syrenhäcken och jag har rensat alla rabatter och lagt på täckbark, förutom den runt huset. Björne håller på att måla fasaden så jag väntar med den rabatten för att inte vara i vägen för hans stegar och ställningar.

Vi har fortfarande potatis, rödbetor, vitbetor och äpplen från förra säsongen kvar i jordkällaren och ganska mycket vitlök som behöver tas om hand.

Bina mår bra och Björne har satt skattlådor (låda som bina lägger honung i) på alla kupor. Gräsmattan är klippt för första gången denna säsong. Frukträden är fulla av blom och det är stora kart på krusbärsbuskar och vinbärsbuskar redan. Eftersom det inte regnar går det åt mycket tid till att vattna. 💧💧💧💧💧